

Kontaktperson
Samhällsbyggnadsavdelningen
Enheten för samhällsplanering
Amanda Corlin
010-224 12 83

Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se

Svar på remiss – Bostäder att bo kvar i (SOU 2015:85)

Ert dnr: N2015-06917-PUB

Sammanfattning

I utredningen presenteras åtgärder för att skapa nya bostäder, förbättra tillgängligheten i befintliga bostäder, underlätta kvarboende samt insatser inom forskning. Länsstyrelsen ser positivt på att ett nytt stöd till trygghetsbostäder införs men menar att kraven på tillgänglighet måste ställas högt i dessa bostäder. Ett återinförande av hissbidraget har efterfrågats av många skånska kommuner och Länsstyrelsen välkomnar därför förslaget. De föreslagna stöden innebär nya arbetsuppgifter för Boverket och länsstyrelserna. Det är viktigt att det avsätts särskilda medel för att finansiera hanteringen. Vidare ser Länsstyrelsen att det i dagsläget är svårt att tillämpa regelverket runt enkelt avhjälpna hinder. Tillgänglighetsfrågan gällande entréer och trapphus i flerbostadshus bör därför hanteras på annat sätt. Länsstyrelsen är positiv till att bostadstillägget höjs. Fler äldre kan genom detta få möjlighet till en bostad som tillgodoser deras behov samtidigt som det kan medföra en ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Slutligen välkomnar Länsstyrelsen förslaget på ett tillägg i bostadsförsörjningslagen gällande socialnämndens medverkan i planeringen av bostadsförsörjningen.

Länsstyrelsen synpunkter

Antalet äldre ökar i Skåne. Gruppen mellan 65-79 år förväntas öka med nästan 20 procent fram till år 2023 från dagens nivå. Fler lever allt längre, det gör att även gruppen som är 80 år eller äldre ökar. Ett ökat och varierat utbud av bostäder som går att bo kvar i på äldre dagar är därmed en allt viktigare fråga för Skåne. (Bostadsmarknadsanalysen för Skåne 2015)

I betänkandet föreslås att stödet till trygghetsbostäder återinförs. Trygghetsbostäder har blivit en populär form av bostad som många äldre väljer att flytta till även om de hade kunna bo kvar ytterligare något år i sin föregående bostad. Länsstyrelsen ser att det finns behov av fler trygghetsbostäder i länet och välkomnar förslaget.

Kraven på tillgänglighet i trygghetsbostäderna har nedprioriterats i förslaget jämfört med det tidigare stödet. I betänkandet framhålls att tveksamheten kring kravet på höjd nivå för tillgänglighet, har framförts eftersom man menar på att det syftar till att tillgodose god arbetsmiljö för hemtjänst och sjukvårdspersonal. Enligt S 91 42 21:2006 avses dock med utökad tillgänglighet en nivå som förbättrar tillgängligheten för stora grupper funktionshindrade. Arbetsmiljöverket bedömer att högre krav än utökad tillgänglighet bör ställas för att skapa en god arbetsmiljö i hygienutrymmena på vårdboende (Arbetsmiljöverket. *Särskilt boende för äldre – Arbetsmiljö*. Information till länsstyrelserna 2007-05-23). Länsstyrelsen ifrågasätter om sänkta tillgänglighetskrav är rätt väg att gå. Trygghetsbostäder är avsedda att vara en boendeform som vänder sig till de äldsta åldersgrupperna. När kraven på tillgänglighet minskar i trygghetsbostäder minskar också den boendes möjlighet att bo kvar. Särskilt viktig är tillgänglighet i hygienutrymme och sovrum, vilket också uppmärksammas i betänkandet. Det är också viktigt att det finns tillräckligt med utrymme för att kunna vända med en rullstol i kök och tambur. Länsstyrelsen ser att det finns risk för att trygghetsbostäder blir mindre attraktiva och användbara när möjligheterna till kvarboende minskar. Kostnaderna för att anpassa bostaden riskerar också att flyttas från byggherren till kommunen genom bostadsanpassningsbidrag.

Länsstyrelsen har även fått remissen ”Förslag till ändring av Boverkets byggregler”(Boverkets dnr: 137/2015 2508/2015) från Boverket. I remissen förslås en ändring av 3:223 BBR. Kravet på parsäng tas bort för bostäder större än 55 m². Om förslaget går igenom kommer det antagligen innebära tolkningsproblem gällande hur många personer lägenheten är avsedd för och vilka krav som ska gälla på tillgänglighet i sovrummet i trygghetsbostäderna. Det kan bli svårt ställa krav på tillgängligt sovrum för två personer även om det rör en stor lägenhet.

I förordningsförslaget för stöd till trygghetsbostäder föreslås att enbart följande kan överklagas:

- beslut om att inte betala ut stöd enligt 13 och 14 §§
- återkallelse av beslut enligt 15 §

I varje ärende tas två beslut. Ett första för att klargöra om sökande uppfyller kraven för att vara berättigad till stöd samt reservera pengar för projektet och ett andra beslut för att utbetala stödet. I det tidigare stödet till äldreboende var det främst länsstyrelsens första/preliminära beslut om stöd som överklagades. Genom överprövande av ärendena framkom en tydligare bild av vad som utgjorde trygghetsbostäder. Länsstyrelsen anser att det preliminära beslutet bör vara överklagningsbart även i framtiden.

Länsstyrelsen Skåne har under våren 2015 varit på besök i Skånes samtliga kommuner för att diskutera bostadsfrågor. Politiker och tjänstemän medverkade på besöken. Vid dessa tillfällen har flera kommuner efterfrågat ett

återinförande av hissbidraget. Länsstyrelsen ser därför positivt på förslaget om stöd till hissar. Gällande hissfrågan vill Länsstyrelsen även lyfta att det i vissa hus är svårt att få till hiss och tillgänglighetsanpassning. Det kan bli dyrt att försöka göra lösningar i efterhand eller kan det stå i konflikt med kulturmiljöaspekter. Med den kunskapen är det viktigt med högt satta tillgänglighetskrav vid nybyggnation.

Det är önskvärt att det i de nya stöden finns medel avsatta som står i proportion till söktrycket. I stödet till solceller, som länsstyrelsen och Boverket hanterar idag, har medelsbristen medfört en väntetid på ca 2 år från inskickad ansökan till besked om sökande kan få del av stödet. Det skapar ökade administrativa kostnader och missnöje hos sökande.

De föreslagna stöden innebär nya arbetsuppgifter på Boverket och länsstyrelserna. Det är viktigt att länsstyrelsen och Boverket får medel för att täcka de ökade kostnaderna.

I betänkandet föreslås att det nuvarande kravet i Plan- och bygglagen på att undanröja enkelt avhjälpna hinder i publika lokaler och på allmänna platser utökas till att gälla hinder i eller i anslutning till entréer och trapphus i flerbostadshus. Länsstyrelsen Skåne ställer sig tveksam till om användandet av samma formulering som PBL 8:12 för enkelt avhjälpna hinder är den mest effektiva vägen för att uppnå god tillgänglighet. Bestämmelsen har inte givit det resultat som avsågs i lagtexten, möjligen beroende på en alltför försvagande bisats ”om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa”. Länsstyrelsen hänvisar till rapporten ”Hur tillämpas tillgänglighet och enkelt avhjälpna hinder i Skåne” – rapport om regleringsbrevsuppdrag 43 och 44 del 1 år 2014.

Länsstyrelsen anser att det är ett bra förslag att höja bostadstilläget. En höjning av bostadstillägget kan medföra att fler äldre får möjlighet att flytta till en bostad som tillgodoser deras behov och öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Kravet på socialtjänsten att medverka i samhällsplaneringen finns redan idag i socialtjänstlagen. Genom att föra in en motsvarande bestämmelse i bostadsförsörjningslagen tydliggörs vikten av att ta in den kunskap som socialtjänsten har om levnadsförhållandena i kommunen.

Slutligen ser Länsstyrelsen positivt på att även frågan gällande miljörum behandlas i betänkandet. Dagens miljörum är en utmaning för många äldre och personer med nedsatt funktionsförmåga. En utredning för att titta på möjligheterna till förbättringar är önskvärd.

Detta beslut har fattats av ställföreträdande avdelningschef Gunvor Landqvist med bostadshandläggare Amanda Corlin som föredragande. I den slutliga handläggningen har deltagit t.f enhetschef Kajsa Palo och utvecklingsstrateg Margareta Johansson.

Gunvor Landqvist

Amanda Corlin

Detta yttrande har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.